

SMĚRNICE RADY 95/18/ES

ze dne 19. června 1995

o vydávání licencí železničním podnikům

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 75 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise¹,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru²,

v souladu s postupem stanoveným v článku 189c Smlouvy³,

vzhledem k tomu, že jednotný trh zahrnuje prostor bez vnitřních hranic, na němž je zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu;

vzhledem k tomu, že zásada volného pohybu služeb se rovněž vztahuje na železnice, s přihlédnutím ke specifickým rysům tohoto odvětví;

vzhledem k tomu, že směrnice Rady 91/440/EHS ze dne 29. července 1991 o rozvoji železnic Společenství⁴ stanoví v mezinárodní železniční dopravě určitá přístupová práva pro železniční podniky a pro mezinárodní seskupení železničních podniků;

vzhledem k tomu, že je třeba zaručit, aby tato práva přístupu k železniční infrastruktuře byla uplatňována v celém Společenství jednotně a bez diskriminace, a k tomuto účelu zavést vydávání licencí pro železniční podniky poskytující služby uvedené v článku 10 směrnice 91/440/EHS;

vzhledem k tomu, že je třeba zachovat oblast působnosti směrnice 91/440/EHS včetně výjimek pro regionální, městskou a příměstskou dopravu a že je třeba upřesnit, že se doprava ve formě kyvadlové dopravy v tunelu pod Lamanšským průlivem je rovněž vyňata z oblasti působnosti uvedené směrnice;

vzhledem k tomu, že licence vydaná jedním členským státem musí být uznávána za platnou v celém Společenství;

¹ Úř. věst. č. C 24, 28.1.1994, s. 2 a Úř. věst. č. C 225, 13.8.1994, s. 9

² Stanovisko ze dne 14. září 1994 (Úř. věst. č. C 393, 31.12.1994, s. 56)

³ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 3. května 1994 (Úř. věst. č. C 205, 25.7.1994, s. 38), společný postoj Rady ze dne 21. listopadu 1994 (Úř. věst. č. C 354 z 13.12.1994, s. 11) a rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 14. března 1995 (Úř. věst. č. C 89, 10.4.1995, s. 30).

⁴ Úř. věst. č. L 237, 24.8.1991, s. 25

vzhledem k tomu, že podmínky Společenství pro přístup k železniční infrastruktuře nebo pro přepravu po ní budou upraveny jinými právními předpisy Společenství;

vzhledem k tomu, že s ohledem na zásadu subsidiarity a pro zajištění požadované jednoty a průhlednosti je vhodné, aby Společenství formulovalo širší zásady tohoto systému licencí a aby vydávání a vystavování licencí zůstaly v působnosti členských států;

vzhledem k tomu, že k zabezpečení spolehlivých a přiměřených služeb je třeba zajistit, aby železniční podniky vždy splňovaly určité požadavky v souvislosti s bezúhonností a finanční i odbornou způsobilostí;

vzhledem k tomu, že k ochraně zákazníků a třetích osob je třeba zajistit, aby železniční podniky byly dostatečně pojištěny nebo aby učinily odpovídající opatření týkající se odpovědnosti za rizika;

vzhledem k tomu, že v této souvislosti by rovněž mělo být upraveno pozastavení nebo odebrání licence a vydávání dočasných licencí;

vzhledem k tomu, že se rovněž vyžaduje, aby se železniční podniky řídily předpisy členských států i Společenství o poskytování železničních služeb uloženými nediskriminujícím způsobem, které jim mají zajistit zcela bezpečnou činnost na vyhrazených úsecích tratí;

vzhledem k tomu, že v zájmu zajištění plynulého provozu mezinárodní železniční dopravy je třeba, aby železniční podniky respektovaly platné dohody v této oblasti;

vzhledem k tomu, že by postupy při vydávání licencí železničním dopravním podnikům a při jejich obnově a změnách měly odrážet obecnou snahu o průhlednost a nediskriminaci,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

ODDÍL I

Cíl a oblast působnosti

Článek 1

1. Tato směrnice se vztahuje na kritéria uplatňovaná členskými státy při vydávání, prodlužování nebo změnách licencí pro železniční podniky, které jsou nebo budou ve Společenství usazeny, pokud poskytují vyjmenované v článku 10 směrnice 91/440/EHS za podmínek stanovených v uvedeném článku.

2. Tato směrnice se nevztahuje na železniční podniky, jejichž činnost se omezuje na provozování městské, příměstské nebo regionální dopravy.

Tato směrnice se rovněž nevztahuje na železniční podniky a mezinárodní seskupení, jejichž činnost se omezuje na provozování kyvadlové dopravy při přepravě silničních

vozidel tunelem pod Lamanšským průlivem.

3. Licence je platná na celém území Společenství.

Článek 2

Pro účely této směrnice se:

- a) „železničním podnikem“ rozumí jakýkoli soukromý nebo veřejný podnik, jehož hlavní činností je železniční přeprava zboží nebo cestujících, přičemž daný podnik musí zajišťovat trakci;
- b) „licencí“ rozumí oprávnění vydané členským státem podniku, kterým se uznává jeho statut železničního podniku. Tento statut může být omezen na poskytování určitých druhů služeb;
- c) „orgánem vydávajícím licence“ rozumí subjekt, který byl členským státem pověřen vydávat licence;
- d) – „městskou a příměstskou dopravou“ rozumí doprava uspokojující dopravní potřeby městského centra nebo aglomerace, jakož i dopravní potřeby mezi nimi a jejich okolím;
– „regionální dopravou“ rozumí doprava uspokojující dopravní potřeby regionu.

Článek 3

Každý členský stát určí subjekt příslušný pro vydávání licencí a výkon povinností stanovených touto směrnicí.

ODDÍL II

Licence

Článek 4

- 1. Železniční podnik má právo žádat o licenci v členském státě, ve kterém je usazen.
- 2. Členský stát licenci nevydá ani neprodlouží, nejsou-li splněny požadavky této směrnice.
- 3. Železniční podnik splňující požadavky uložené touto směrnicí má nárok na získání licence.
- 4. Žádný železniční podnik nesmí poskytovat služby železniční dopravy

v oblasti působnosti této směrnice, pokud mu nebyla vydána odpovídající licence pro poskytování těchto služeb.

Tato licence však sama o sobě neopravňuje držitele k přístupu k železniční infrastruktuře.

Článek 5

1. Před zahájením činnosti musí být železniční podnik připraven prokázat příslušnému orgánu členského státu vydávajícímu licence, že je kdykoli schopen splnit požadavky týkající se bezúhonnosti, finanční i odborné způsobilosti a krytí občanskoprávní odpovědnosti uvedené v článcích 6 až 9.

2. Pro účely uvedené v odstavci 1 poskytne každý žadatel veškeré potřebné informace.

Článek 6

Členské státy stanoví podmínky, za kterých je splněn požadavek bezúhonnosti, jež zaručují, že žadatelský železniční podnik nebo osoby v jeho řídicích funkcích

- nebyly odsouzeny za závažný trestný čin včetně hospodářských trestných činů,
- neprodělaly úpadek,
- nebyly odsouzeny za závažné protiprávní jednání podle zvláštní právních předpisů použitelných v oblasti dopravy,
- nebyly odsouzeny za závažné nebo opakované neplnění sociálních a pracovněprávních povinností, včetně povinností plynoucích z právních předpisů o bezpečnosti práce a ochraně zdraví.

Článek 7

1. Požadavky týkající se finanční způsobilosti jsou splněny, pokud žádající železniční podnik prokáže schopnost po dobu dvanácti měsíců plnit své současné i budoucí možné realisticky odhadnuté závazky.

2. Pro účely odstavce 1 poskytne každý žadatel informace alespoň v rozsahu stanoveném v oddíle I přílohy.

Článek 8

1. Požadavky týkající se odborné způsobilosti jsou splněny, pokud
 - a) žádající železniční podnik má nebo bude mít organizaci řízení a vědomosti a zkušenosti nezbytné pro vykonávání bezpečného a spolehlivého řízení a kontroly typů operací uvedených v licenci,

- b) jeho zaměstnanci odpovědní za bezpečnost, zejména vlakvedoucí, mají plnou kvalifikaci pro svou práci a
 - c) jeho zaměstnanci, vozový park a organizace jsou schopny zajistit vysoký stupeň bezpečnosti poskytovaných služeb.
2. Pro účely odstavce 1 poskytne každý žadatel informace alespoň v rozsahu stanoveném v oddíle II přílohy.
 3. O splnění kvalifikačních požadavků je třeba předložit odpovídající písemný doklad.

Článek 9

Železniční podnik musí být přiměřeně pojištěn nebo přijmout rovnocenná opatření k pokrytí vlastní odpovědnosti v případě nehody, zejména ve vztahu k cestujícím, zavazadlům, nákladům, poštovním zásilkám a třetím osobám v souladu s vnitrostátním a mezinárodním právem.

ODDÍL III

Platnost licence

Článek 10

1. Licence platí po celou dobu, po kterou železniční podnik splňuje podmínky stanovené v této směrnici. Orgán vydávající licence nicméně může učinit opatření za účelem pravidelného přezkoumání licence alespoň každých pět let.
2. Do vlastní licence mohou být zahrnuta zvláštní ustanovení o pozastavení nebo odebrání licence.

Článek 11

1. Má-li orgán vydávající licence důvodné podezření, že železniční podnik, kterému vydal licenci, nespĺňuje podmínky této směrnice, zejména článku 5, může kdykoli zkontrolovat, zda železniční podnik skutečně tyto podmínky splňuje.

Zjistí-li orgán vydávající licence, že železniční podnik nadále nespĺňuje podmínky této směrnice, zejména článku 5, licenci pozastaví nebo odebere.

2. Zjistí-li orgán vydávající licence členského státu, že existuje důvodné podezření, že železniční podnik, kterému vydal licenci orgán vydávající licence jiného členského státu, nespĺňuje podmínky této směrnice, uvědomí o tom bez odkladu tento orgán.

3. Bez ohledu na odstavec 1, byla-li licence pozastavena nebo odebrána na základě nesplnění požadavku finanční způsobilosti, může orgán vydávající licence

vydat dočasnou licenci platnou po dobu reorganizace železničního podniku, není-li ohrožena bezpečnost. Dočasná licence nicméně neplatí déle než šest měsíců ode dne vydání.

4. Pokud železniční podnik přeruší svou činnost na šest měsíců nebo pokud nezahájí činnost do šesti měsíců od vydání licence, může orgán vydávající licence rozhodnout buď o novém předložení licence ke schválení, nebo o jejím pozastavení.

Pokud jde o zahájení činnosti, může železniční podnik požádat o stanovení delší lhůty s ohledem na specifický druh služeb, které bude poskytovat.

5. V případě změny ovlivňující právní postavení podniku, zejména v případě sloučení nebo splynutí nebo převzetí kontroly, může orgán vydávající licence rozhodnout, že má podána nová žádost o vydání licence. Daný železniční podnik může pokračovat v činnosti, pokud orgán vydávající licence nerozhodne, že je ohrožena bezpečnost; takové rozhodnutí musí být odůvodněno.

6. Pokud železniční podnik zamýšlí zásadně změnit nebo rozšířit svou činnost, předloží licenci k novému posouzení orgánu vydávajícímu licence.

7. Orgán vydávající licence nedovolí železničnímu podniku, proti němuž bylo zahájeno úpadkové nebo podobné řízení, ponechat si licenci, je-li přesvědčen, že v dohledné době není reálný výhled na uspokojivou finanční restrukturalizaci.

8. Pokud orgán vydávající licenci pozastaví, odebere nebo změní licenci, daný členský stát o tom ihned uvědomí Komisi. Komise neprodleně uvědomí ostatní členské státy.

Článek 12

Kromě požadavků stanovených v této směrnici musí železniční podnik rovněž dodržovat vnitrostátní právní předpisy, které jsou slučitelné s právními předpisy Společenství a jsou uplatňovány nediskriminujícím způsobem, zejména

- zvláštní technické a provozní požadavky na železniční služby,
- bezpečnostní požadavky na zaměstnance, vozový park a vnitřní organizaci podniku,
- předpisy o zdravotních, bezpečnostních a sociálních podmínkách a o právech pracovníků a zákazníků.

Článek 13

Železniční podniky musí dodržovat dohody použitelné v mezinárodní železniční dopravě platné ve členských státech, ve kterých provozují činnost.

ODDÍL IV

Přechodné ustanovení

Článek 14

Železničním podnikům provozujícím železniční dopravu se ke lhůtě pro provedení stanovené v čl. 16 odst. 2 poskytuje přechodné období 12 měsíců k dosažení souladu s touto směrnicí. Toto přechodné období se netýká ustanovení, která mají vliv na bezpečnost železničního provozu.

ODDÍL V

Závěrečná ustanovení

Článek 15

1. Příslušný členský stát zveřejní postup pro vydávání licencí a uvědomí o tom Komisi.
2. Orgán vydávající licence rozhodne na základě všech dostupných informací o vydání licence co nejdříve a nejpozději do tří měsíců od předložení všech potřebných informací, zejména informací uvedených v příloze. Rozhodnutí sdělí žadajícímu železničnímu podniku. Zamítavé rozhodnutí musí být odůvodněno.
3. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily možnost soudního přezkoumání rozhodnutí orgánu vydávajícího licence.

Článek 16

1. Komise dva roky po provedení této směrnice předloží Radě zprávu o používání této směrnice, případně spolu s návrhy na další činnost Společenství v oblasti rozvoje železnic, zejména na možnost rozšíření oblasti působnosti této směrnice.
2. Členské státy přijmou právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do dvou let od vstupu této směrnice v platnost. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.
3. Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Článek 17

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

Článek 18

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Lucemburku dne 19. června 1995.

*Za Radu
předseda*
B. PONS

PŘÍLOHA

I. Informace podle čl. 7 odst. 2

1. Finanční způsobilost se ověřuje buď na základě roční účetní závěrky podniku, nebo není-li ji podnik schopen předložit, jeho rozvahy. Musí být poskytnuty podrobné informace, zejména pokud jde o
 - a) dostupné finanční prostředky včetně stavu bankovního účtu, zastavených úvěrů a půjček,
 - b) finanční prostředky a aktiva, která jsou k dispozici jako záruka,
 - c) provozní kapitál,
 - d) související náklady včetně výdajů na zakoupení vozidel, pozemků, budov, zařízení a vozového parku,
 - e) břemena na majetku organizace.
2. Žadatel není finančně způsobilý především pokud má následkem vlastní činnosti velké nedoplatky na daních nebo sociálním pojištění.
3. Orgán vydávající licence může žádat zejména předložení kontrolní zprávy a vhodných dokumentů od banky, spořitelny, účetního nebo auditora. Tyto dokumenty musí obsahovat informace o záležitostech podle odstavce 1.

II. Informace podle čl. 8 odst. 2

1. Informace o povaze a údržbě vozového parku, zejména v souvislosti s bezpečnostními normami.
2. Informace o kvalifikaci zaměstnanců odpovědných za bezpečnost provozu a podrobnosti o školení zaměstnanců.